

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése,
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukos M., Oppelik A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl,
Brünnen: Stern M.

Nyilttér petsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A német császár felköszöntője.

Hazafias örömmel, meglelégedéssel és büszkeséggel töltik el a magyar haza minden fiának szívét, azon fenkölt, szívet, lelket elbűvölő szavak, miket szeretett királyunk hatalmas szövetségese és vendége Vilmos német császár a budai királyi várbán e hó 21-én mondott.

Egy nagy birodalom hatalmas császára szívének a magyar nemzet dicső multját, erényeit, kulturális haladását, királya iránti hűségét és szeretetét feltüntető s elismerő őszinte megnyilatkozása volt az a felköszöntő, melynél szébbet, lelkesebbet, szívhez szólóbbat, császárlátogatáson még egy nemzetről sem mondtak. A császár szavai, mint a nagyszerű nemzeti fellendülés dicsősítése nagy időközön át meg fognak maradni a magyar nemzet szívében és emlékezetében.

Ő csász. és apostoli királyi Felsége felköszöntője így hangzik:

»A látogatás, melylyel Felséged szerencsétlenül kegyes volt, a legbensőbb örömmel tölti el szívemet és különös elégtelennel szolgál, hogy Felségedet és alkalommal magyar székesfővárosomban üdvözölhetem.

Üdvözlöm Felségedben a hű barátot

és szövetséges társat, kitarító munkatársamat a béke nagy művében, melynek legjobb erőinket szentelni meg nem szününk. Teljesen meggyőződve ama érzelmeik azonosságáról, melyek bennünket magasztos törekvésben egyesítenek, Felséged egészségére emelem poharamat s kívánom, hogy Vilmos császár Ő Felségét az Isten éltesse.»

A német császár a következőleg válaszolt:

»A legmélyebb hála érzelmeivel fogadom Felségednek oly szíves üdvözlését. Hála Felséged meghívásának, meglátogathattam e gyönyörű várost, a mely oly nagyszerűen fogadott, hogy valóssággal elbűvölt. Rokonszenves érdeklődéssel kísérjük Mi otthon a lovagias magyar nemzet történelmét, melynek hazaszeretete közmondásossá vált, a mely küzdelemmel teljes multjában életét és javát áldozni a kereszti védelmében soha sem habozott. Oly nevekre, mint Zzinyi és Szigetvár, még ma is fennen dobog minden német ifju szíve. Rokonszenves bámulattal kísértük az ezeréves születésnapot, melyet a hűséges magyar nemzet, szeretett királya köré seregelve, meglepő pompával ünnepelt. Művészi érzékéről emlékművei tanuskodnak, míg a Vaskapu békóinak szétrepesztése a kereskedelemnek és forgalom-

nak nyitott meg új utakat és Magyarországot mint egyenjogut illesztette be a nagy kulturnépek sorába.

De a mi magyarországi tartózkodásom alatt, különösen pedig budapesti fogadtatásom alkalmával a legmélyebb benyomást tette reám, ez az a lelkes odaadás, melylyel a magyar Felséged személyén csügg. De nem csak itt, hanem Európa-szerte s különösen saját népem körében ugyanazon lelkesedés hevül Felségedért, melyből Magam is bátor vagyok részemet kivenni, midőn fia módjára feltekintek Felségedre, mint atyai barátomra.

Népeink üdvére kötött szövetségünk, hála Felséged bölcseségének, szilárdan és felbonthatatlanul áll fenn és Európának már régóta megőrizte békéjét és meg fogja őrizni továbbra is. A lelkes odaadás Felséged iránt — arról bizonyos vagyok — még ma is ugy lángol Árpád fiainak szívében, mint akkor, midőn Felséged dicső őse felé azt kiáltották: »Moriamur pro rege nostro!« Ezen érzelmeiket kifejezésre juttatva, mindazt, a mit csak felségedért érezhetünk, gondolhatunk és könyöröghetünk, azon felkiáltásba foglaljuk össze, a mely minden magyar ajkáról utolsó leheletig hangzik (magyarul): **Éljen a király!**

T Á R C Z A.

Bucsuzóra M . . . hoz.

Utra kél a fűge fecske
Néma, üres az ereszt;
Sebdelzett szívvel imbolyg, száll fel,
Kis fészektől bucsut vesz.

Utra kélek immár én is,
Elszakadok Tetőled,
Rólad hirt talán nem hoz más,
Mint fájó emlékezet . .

Elválaszt a sors szeszélye,
Büszke kénye messze vet;
— Bár világ végére jussak —
. . . Él szívemben emléked . . .

Haller Jenő.

A Szt.-Mihály hegyen.

(Idyll.)

A természet pazar varázsbírodalmán
Élek, zavartalan boldogság közt melán.
Felettem a napnak perzselő sugára
Csakugy ontja hevét eltikkadt orcámra.

Mint nefelejts szirmán rezg reggel a gyöngyék,
Ugy ül homlokomon, az ezüst verejték.
Szűk, kanyargó uton megyek a hegyre, fel,
Illattárral tölt el tenger jácintkehely.

Égre néz a fenyő, méltósággal, büszkén,
Reményre gyl a szív, olivözdes színén.
Kuszó repkény lepi be a szép ligetet,
Koszorút, csokrot köt a bájos természet.

Dongó méhek raja repdes körülöttem,
Ernyedetlen tüzzel galyról galyra röppen.
Szívja a sok hűmpört a rózsalevelek
Között, mint a szonjtól elcsigázott lélek,

Ha hosszú bolyongás után, hűs forrást lel,
Midőn már a halál rá majd csókot lehel.
Cseregdedve csogh előttem kis patak,
Kristálynedűjéből áldás, élet fakad.

Virágok közt iram, bokrok, fűzek mellett,
Mentén bársonyszőnyeg, mint rajznál a keret.
Most egy sima róna int felém csábosan,
Kápráztató pompa árad innen, onnan.

Elbűvölő mozaik, színes árnyalattal,
Gazdagon himezve s átszőve pázsittal.
A mint elkalandoz, a szilaj képzelet,
S korlátlan csapongva, befut sok emleket.

Ugy a bolyhos szárnyu lepkek vig csapata,
Szeszélylyel, dévajul kering ide s tova.
Hamvas szárnyaikról lesiklik a sugár,
S ily dus, buja fényen a szem igézve jár.

»Elő! a természet dicső szentélyében!
Harsan fel a szózat, **lelkem** legmélyében.
Néma áhitattal nyomulok előre,
Fel, magasba, a hogy kies tetejére.

Megállok a szirten, szerte, messze nézek,
S azt hiszem, hogy bizarr, ábrándszülte képek.
Zajgó mormolással lejt, folyik a Dráva,
Szüntelen nyaldossa partjait hulláma.

Most freccsen loccsan, mint mikor tarack
Lezuhan egy karaj, a part szegélyéből. [dördül,
A parton tul rengő kalászkó és hegyek,
A távol ködében kéklőn meredeznek.

Sűrű, árnyas lombok incselkedve hínak,
S nem állhatok ellen Syrén csábjainak.
Fonnyadt leveleken fülémile dalol,
Csattogó éneke a lelkemig hatol.

Olyan andalítón, olyan ártatlanul! . . .
Kedves danájára a komor is vidul. —
Lomha szárnyaival, alászáll az alkony,
Lombsátor közt lebben lanyha, hűs fuvalom.

Szerelemről sűg-bűg fákön a gerlepar,
Boldogságról suttog a szelőske is már.
És én, leborulok számolyodnál, Uram!
Ennyi báj láttára s — fohászra nyíl ajkam.

Haller Jenő.

Megeyi élet.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán ömeltőségának elnöklete alatt f. hó 14-én tartotta.

Az alispán havi jelentését a közigazgatási bizottság tudomású vette.

Olvastattott Dr. Hány István tisztii főorvosnak augusztus havi jelentése. A közigazgatási bizottság a jelentést tudomású vette, egyuttal a jelentésben foglalt javaslatokhoz képest a miniszteriumhoz előterjesztést tesz az iránt, hogy Alsó-Lendván a trachoma betegek felvételére nyolcz ágyas kórház szerveztessék, továbbá tekintettel a nagymérvű tisztii főorvosi teendőkre, egy szaksegédnek, esetleg a főorvos mellé egy állandó írtnoknak alkalmazása tárgyában a közigazgatási bizottság a vármegye törvényhatósági közgyűléséhez javaslatot fog tenni.

Dr. Gyömörey Vincze bizottsági tag nditványára a közigazgatási bizottság elrendelte, hogy jövőben a közönség tájékoztatása végett azon községekben, ahol vásárok vannak, a községházán kifüggesztve legyen a gabona árakról szóló legutolsó budapesti tőzsdei jegyzés.

A közigazgatási bizottság felhívja a járási főszolgabírókat, hogy a járásk területén levő községek tűzoltó szereit évenként legalább egyszer gondosan megvizsgálják, a tűzi fecskendőkkel jelenlétükben próbát ténstessenek, egyuttal a tapasztalatokról minden év július 10-ig tüzetes jelentést tegyenek.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint felterjesztett már az alsó-domborui államosítást érintő községi járulmányokra vonatkozó képviselőtestületi határozat; ép ugy a Dráva-Vásárhely község közönségének kérvénye iskolájuk államosítása ügyében. — Személyesen érintkezett az alsó-domborui előljárással az államosítás feltételei ügyében.

Végül jelenté, hogy az 1897. év nyarán 17 kisdedovoda, 7 állandó menedékház és 37 nyári gyermekmenedékház volt, melyekben 4585 gyermek nyert ellátást.

A kir. tanfelügyelő jelentése alapján felhívattak az összes államilag segélyezett iskolák érdekeltsegei, hogy az 1893-ik évi 26 t. c. rendelkezései szerint szerkesztendő számadásokat kellő időben terjesszék be.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hir.** E hó 19-én délben a Zágráb felől jövő vonaton érkezett Csáktornyára báró Bechtolsheim Antal zágrábi hadtestparancsnok Ő Excellenciája, kit gróf Festetics Jenő Ő Méltósága személyesen fogadott a pályaudvaron. Innen a zala-ujvári kastélyba hajlattak, ahol a hadtestparancsnok a gróf vendége volt. A hadtestparancsnok idejét vadászattal és kocsikázással töltötte. E hó 22-én Csáktornyán szállásoltatott el, Ziegler Kálmán kir. közjegyző lakásán, hogy a vidékünkön most folyó lovassági gyakorlatokon résztvegyen s a tisztikarral naponként érintkezessen. Ugyancsak a hadgyakorlatokra megjelentek: Luccovati altábornagy Gráczból és Moravacs vezérőrnagy. E lovassági dandárgyakorlatokon résztvett: a varasdi és csáktornyai uhlánus ezred és a marburgi dragonyos ezred.

— **Tisztujítás Csáktornyán.** Csáktornya város közönsége mult hétfőn előljárásságát választotta meg Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró elnöklete alatt. A választás 9 órakor megnyitvatván, miután a törvényes zár-

órán belől a szavazat elrendelését senki sem kívánta, az előzőleg megtartott képviselőtestület gyűlésen történt kijelölés alapján egyhangulag megválasztottak: városbírónak Petrics Ignác, helyettesbírónak Novák Ferenc, közigyármak Bencsák Ferenc, pénztárosnak Frász Tamás. Esküdtek lettek: Benedikt Ede, Hirschmann Leo, Pethő Jenő, Nuzsy Mátvás, Bernyák Károly és Zakál Henrik. A választás lanyha érdeklődés mellett folyt le. A hivatalos esküt az új előljárásság tagjai 21-én déli 1/2 12 órakor tették le a főszolgabíró kezébe.

— **Hivatalos vizsgálat.** Soós Pongrácz nagykanizsai anyakönyvkerületi felügyelő a mult héten a csáktornyai járásban járt, a hol Kolbenschlag Béla főszolgabíró ikeretében az összes jegyzősegeket fölkereste s az anyakönyvek vezetését vizsgálata tárgyává tette.

— **Vrancsics Károly** nyug. főszolgabíró s csáktornyai városbíró napokkal a bíróválasztás előtt leköszönt állásáról azzal a kijelentéssel, hogy nem óhajtja magát jelölteni. Vrancsics Károly egészségi okokból vonul vissza. Mi szívünkbelől kívánjuk neki, hogy közigazgatással eltöltött sok évi buzgó működése után erőben és egészségben számos évig élvezze a jól kiérdemelt nyugalmat!

— **A helybeli Szépitő-Egyesület** f. hó 19-én gyűlést tartott. Az összejövetel célját az egyesület kebelében szervezett zenekar ügyeinek tüzetes megbeszélése képezte. A zenekar fentartására a tagok részéről följajánlott havi részletek beszedésével Cvetkovics Antal bizatik meg. Az iskolaszéket megkeresi az egyesület, hogy tanulásra a zenekar részére az iskola épületében egy alkalmas helyiséget átengedjen; a villamvilágítási társulatot meg megkéri, hogy oda a tanórak tartamára 3—4 lángot vezessen be díjtalanul, a bevezetés költségét a tagok állják. A zenekar ügyeit illetőleg a választmány semmiféle anyagi garanciát nem vállal. A választmány végül megkeresi a város képviselő-testületét, hogy az építendő polg. fiu- és leányiskolának az Ujvári-utczával lehetőleg párhuzamos elhelyezése céljából venné meg az építkezésre kijelölt helyek mellett fekvő Novák-féle telket, hogy ez által az említett épület az Ujvári-utczával párhuzamosan elhelyezve városunk csinosodását emelje.

— **Kántorválasztás.** F. hó 19-én kántor választottak Bottornyán. Négy pályázó közül Koós Antal muravidi tanitót választották meg ezuttal egyhangulag.

— **Halálozás.** Dr. Szalai Mihály fővárosi hirlapíró, a Magyar Estilap szerkesztőjét, városunk szülőjét, sulyos csapás érte. Anyja Singer Zsigmondné, ki gyógyítást végett ment Budapestre, ott e hó 21-én elhunyt. A hozzánk beküldött gyászjelentés így hangzik: Singer Zsigmond egy a saját, mint fia Szalai József és Szalai Mihály dr., valamint menyei Szalai Józsefné szül. Lechner Franciska és Szalai Mihályné szül. Lechner Róza, unokái Szalai Piroska, Margit, Sarolta és Stefánia és az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvel jelenti a legjobb feleség illetve anya, anyós és nagyanya Singer Zsigmondné szül. Anhalzer Jozefin f. évi szeptember hó 21-én déli fél 1 órakor élte 64. évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A drága halottat az új zsidó-temető halottas házából viszik szeptember hó 23-án csütörtökön délután fél 4 órakor, örök nyugalomra. Legyen nekki a föld olyan könnyű, mint a mlyen sulyossá tette a nehéz betegség végnapjait. Budapest, 1897. szeptem. 22-én. Béke hamvaira!

— **Öngyilkosság.** Pucci Constanza 22 éves olaszországi illetőségű, társalkodónő Csáktornyan, Morandini Bálint házában e hó 21-én d. u. revolverrel ismeretlen okból agyonlőtte magát. A boldogtalan a tülebe lötte a golyót, mely agyvelejébe hatolván, azonnal halálát okozta.

— **Egyházügy.** Zsupán István boitornyai segédlelkész Grubisce-poljeba Belovár-Körös vármegyébe helyeztetett át, helyébe Radosa Imre segédlelkész nevezetett ki Denisiczérol, Horvátországból.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Füzik Aranka tanitónőt az egyedutai népiskolához tanítónevét nevezte ki.

— **Ejjegyzés.** Pittszár József, a helybeli gőzmalom földmúrnája jegyet váltott özv. Ott Jánosné leányával, Annával, Károlyvárosból.

— **Uj adóhivatal.** Zalamegye területén Perlak székhellyel 1897-évi október 1-vel kir. adóhivatal állitatik fel, melyhez a következő községek osztatnak be: Perlak mint székhely, Alsó-Hrascsan, Alsó-Puszlákovecz, Benkovecz, Csehovecz, Dekánovecz, Derzsimorecz, Domasinecz, Hodosán, Jurcovecz, Nagy-Kis-Stefanevez, Novákovecz, Orehovicza, Palinovecz, Pálovecz, Podbreszt, Szoboticza, Sztrelec, Turcsisce, Draskovecz, Dvorisce, Tüske-Szt.-György, Vullaria, Alsó-Domboru, Alsó-Mihályovecz, Csukovecz, Drávaegyház, Kótor, Mura-Csány, Mura-Király, Mura-Vid, Opporovecz, Szt.-Mária. Ezen községek közül az első 20 a csáktornyai, a többi 11 pedig a letenyei kir. adóhivatal kerületéből vonatik ki.

— **Uj vasut.** Az Alsó-Lendva és Regede közt helyiérdekű vasut kiépítése iránt Alsó-Lendván mozgalom indult meg. Az építobizottság a minap gyűlést tartott, hol a kiépítendő vasut ügyeit megbeszélték. A bizottság konstataulta, hogy a községek részéről kilátásba helyezett hozzájárulási költségek után biztosra vehető, hogy a terv mielőbb megvalósítható lesz.

— **A megyei központi választmány** f. hó 14-én Csertán Károly alispánnak elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésnek egyedül tárgyat az 1898-ik évre egybeállított képviselőválasztók névjegyzéke ellen beérkezett fellebbezések tárgyalása képezte. Összesen hét fellebbezés érkezett be; a fellebbzők közül három a választók névjegyzékébe felvetett, míg négynek fellebbezését a bizottság elutasította.

— **Meghívó.** A »Szombathely egyházmegyei róm. kath. tanító-egyesület letenyei köre» öszi közgyűlését f. évi szeptember hó 29-én d. e. 10 órakor letenyén — az elemi népiskolában — tartja meg, melyre a körpártoló — és rendes tagjait, ugy szintén a tanügyi lelkes barátait fisztelettel meghívom. Neupauer István körelnök.

— **Bucsuszó.** Mindazon barátainknak és ismerőseimnek kiktől személyesen bucsul nem vehettem, ez uton mondok »Isten hozzádot.» Neumann Arthur.

— **A legtöbb adót fizető bizottsági tagok** 1898. évi névjegyzékének összeállítására vármegye alispánja a következő hürdetményt bocsátotta ki: »Az 1886-ik évi XXI t. cikk 25. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a megyei legtöbb adófizető bizottsági tagok 1898. évre érvényes névjegyzéke összeállításának alapjául szolgáló adóhivatali kimutatások Zala-Egerszegeen a megyei első aljegyzői irodában ki vannak téve, hol azok folyó évi október hó 10-ig megtekinthetők, továbbá, hogy az adóhivatali kimutatások elleni felszólalások ugyancsak a fentebb említett napig lesznek

hozzám benyújthatók. Azok pedig, kik már a hivatkozott 1886. évi XXI-ik törv.-czikk 26. §. kedvezményét igénybe venni kívánják vagyis a megyei legtöbb adófizető bizottsági tagok névjegyzékébe kétszeresen számított adójukat megfelelő helyre kívánják felvéteni, — e végett, az 1887. évi törv. ny. 27. §. szakaszához képest, folyó évi október 10-én délelőtt 11 órakor a megyei igazoló választmány előtt Zala-Egerszegen a megyei első aljegyzői irodában szóval vagy írásban jelentkezzenek s jogosultságukat igazolják. Zala-Egerszeg, 1887. szept. hó 6-án. Csertán Karoly sk., Zalavármegye alispánja.

Új ipartestület. Alsó-Lendván Simon Zsigmond iparhatóság: biztos elnöke alatt Alsó-Lendva és Hosszúfalva iparosai ipartestületet létesítettek. Az alakuló gyűlésen megválasztották a testület elnökét és a 12 tagból álló előjáróságát. Elnök lett Faragó István, alelnök Alszeghy József, pénztárnok Varga Ferencz, jegyző és egyúttal ügyész Baranyay Kálmán.

— **A megyei állandó választmány** folyó hó 15-én dr. Jankovich László gróf főispán Öméltóságának elnöke alatt ülést tartott, amelynek kizárólagos tárgyát a törvényhatósági 1898-ik évi költségvetésnek megállapítása képezte. Az állandó választmány a költségvetés tárgyalásából kifolyólag az októberi törvényhatósági közgyűlésnek javasolni fogja a főszámvévo részére 200 frt személyi pótléknak megállapítását, a megyei tisztii főorvos mellé orvosi szaksegédnek, esetleg írónoknak alkalmazását, a központi és járási kezelő segéd személyzet fizetésének 20%-kal, lakbérének 50%-kal felemelését, az árvászeknél egy ülnöki, egy jegyzői és díjnoki állás szervezését.

Fedeztetési állomások. Az 1898. évi fedeztetési ménállomások beosztására kiküldött bizottság f. hó 15-én tartott gyűlésében a Muraköz területén fedeztetési állomásokul az 1898-ik évre a következő helyek jelöltek meg: Alsó-Domboru 3, Drávaegyház 3, Dráva-Vásárhely 2, Kotor 3, Légrad 2, Mura-Csány 6, Mura-Szent-Márton 6, Mura-Szerdahely 3, Novakovecz 3, Orehovicza 2, Szoboticza 2, Zala-Ujvár 3 ménnel. Az egész vármegye területén 39 fedeztetési állomás van 114 ménnel.

Szomoru kötelesség. Ismét két, a muraközi viszonyokat jellemző esetről értesítenek cennünket. Az egyik Szoboticzán történt a múlt héten. A történet hőse ugyanaz a káplán, ki a szt.-keresztli misén Szent-István napján tartott prédikációjánál megsértette a nép hazafiai érzületét. A káplán ur mostani esete a következő: A káplán ur a plébánia előtt az utcán állott. Egy sereg iskolás gyermek halad el a tisztelendő ur előtt, kik illedelmes megemelik kalapjukat s magyarul köszöntik: »Dicséretessék a Jézus Krisztus!« Mire a káplán ur magából teljesen kikelve, horvátul rájuk mordul: »Hát ti nem tudtok horvátul?! Képzeltetni az ártatlan kis tanulóknak lelkiállapotát s gondolni lehet szomoru helyzetünket. Az iskolában a hazafias tanító magyarul tanítja a gyermekeket köszönteni, s a hazafiatlan káplán ezért megszidi őket! — A másik eset ma egy hete történt fent Vizi-Szent-Györgyön. Az odaváló plébános, ki előbbi hazafiatlan magaviseelkedését azzal tetőzte be, hogy magyarországi pap létére ez érsek ur bevonulásakor jónak látta azzal tüntetni a haza s a nemzet ellen, hogy lovait, fogatát horvát színű kokárdákkal s szalagokkal rakta tele, s a ki a legbátrabban már nem egyszer adja jelet hazafiatlanul, azzal

vasárnap a templomban predikáció után az ottani iskoláról kezdvén beszélni, a többek közt ilyen nyilatkozatra engedte magát ragadlatni: »Az egész fára tudja, hogy a mi tanítónk iskolája semmit sem ér, a legnagyobb rendellenességben sanylódik, azért felhívom az iskolaszéket, hogy rendel csináljon ott, mert mi fizetjük a tanítót!« E szavak hallatára a tanító kénytelen volt a korust ott hagyni s eltávolozni az Isten házából, ahol a nép és tanítványai előtt ily erős kritikát mondott a plébános az ő működéséről. A nép annyira megbotránkozott lelkébe szavain, hogy a mise végén a templomból kijövő plébánost megállította s nemtetszésének adott kifejezést.

»Most már ezt a derék tanítónkat, amilyen kevés volt fáránkban, is elakarja üldözni!« sat. szavak hallatszottak. — Tudni kell, hogy a tanító derék ember, kinek hazafiai buzgalma szálla a hazafiatlan plébános szemében. Felkérjük a fölszítelendő esperes és egyházmegyei tanfelügyelő urakat, kik ugy az iskolák, mint a tanítók érdekeit mindig hazafias lelkesedéssel szívükön viselték, találjanak módot arra, hogy a meghurczolt tanító a nép előtt rehabilitáltassék. — Hoztuk e két esetet annak megvilágításul, hogy Muraközben a hazafiatlan elemek pár év óta azt gondolják, hogy nekik már minden szabad, s tényleg üldözik azokat, akik elég bátrak hazafiai érzésüket el nem tagadni. Reánk nézve mindig szomorú s nem kellmes kötelesség az ilyen dolgoknak szellőztetése s azért joggal kérdezzük: Mikor lesz már békeség? S mikor szűnnek meg a hazafiatlan elemek a magyar földön a magyarság jogos, igazságos és törvényes érdekeit semmibe venni?! Még szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a fentti és ezekhez hasonló eseteket nem támadásból, hanem védekezésből (elég sajnós! szerk.) vagyunk kénytelenek nyilvánosságra hozni, amihez nemcsak jogunk van, hanem ezt tenni becsületes hazafiai kötelességünk.

Az állami utak fölülvizsgálása. A vármegyei közigi bizottság részéről az állami utak fölülvizsgálatához a bizalmi férfiak megválasztván, a Muraköz területén a Pécsvarasdi közut Nagy-Kanizsa-csáktornyai szakaszára Vizlendvay József dr., a Várasd-Csáktornya-alsó-lendvai szakaszára Ziegler Kálmán bizottsági tagok küldettek ki.

Templomrestaurálás. A légrádi kath. templom a restaurálás még mindig szorgalmasan folyik, de a gyakori szakadó eső sok kárt okozott benne. A templomszentélyét díszítő, freskószámba menő festmények, amelyek csodálatos épségüknél fogva (bár századok zajlottak le felettök) művészi kezekre engednek következtetni, nagyon átnevésedtek és könnyen megeshetik, hogy a festék le fog hámlani. A tető felrakását 18-án kezdték meg és egy-két hét múlva a cél már a megvalósulítás stádiumába lép.

A lakást tisztán és pormentesen tartani. minden gondos háziasszony kötelessége. A fő a padolat tisztántartása; e végből azt mindennap tiszta vízzel fel kell mosni hogy a hozzátapadt piszoktól megszabadítsuk. Ez legkönnyebben meg a fénymázas padlóknál, mivel ezek engedik át a legkevesebb nedveséget. A fénysített szolapadlókkal is sok kellemetlenség van, mert a szobákat napokig nyitva kell hagyni száradás végett és még akkor is asztal, szék odaragad a padlóhoz. — Franz Christoph prágai cégnek (gyárak Berlinben és Prágában) sikerült egy olyan padlózat-fénymázt készíteni, mely tartóssága mellett gyorsan szárad

és kitűnő tulajdonságaiért az összes e nemű gyártmányok fölé helyezhető. Ár tekintetben is a legelőnyösebb, a mennyiben egy középnagyságu szoba bemázolása 3—4 frtba kerül. A bemázolás évenként csak egyszer eszközlendő. — Postacsomagokat szállít a prágai gyár 5 frt. 90 krrt. körülbelül 2 középnagyságu szobára való. Kapható Csáktornyan Graner testvérek uraknál. Mint minden jó találmányt ugy a Christoph-féle padolatfénymázt is többszörösen utánozzák. melyek ellen ugy védhetjük magunkat legkönnyebben ha a fentnevezett raktárban rendeljük azt. Azon helységekben a hol raktár nincs a rendeléseket a gyár teljesíti.

A közönség köréből.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

Fejér Jenő ur által — egy régi szövetkezeti tag által ezen becses lap 37. számában tett nyilatkozatra — ugyan ezen lap 38. számában tett válaszra, tekintetes szerkesztő ur szives engedelmével a következőket válaszolom:

A t. könyvelő ur és azon intézet, melynek kötelekében van, igen fiatal; a fiatalság tüzes és hevessege sokszor oly kifejezésekre ösztökéli, melyeket a fiatalságnak megbocsátunk.

Aki haragszik, annak rendesen nincs igaza, mert az igazság mindig nyugodt és méltóságteljes.

Ez esetben sincs igaza a haragvónak, mert ime itt az egyszeregy, melynek igazsága ellen nincs ellenmondás.

$$\log A = \log 1 + \log 1.000961 + \log (1.000961^{284} - 1) - \log 0.000961$$

$$\begin{aligned} \log 1 &= 0.0000000 \\ \log 1.000961 &= 0.0004172 \\ \log 0.19334 &= 0.2863217 - 1 \\ \hline &10.2867389 - 11 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \log 0.000961 &= 0.9827234 - 4 \\ &\quad - \quad + \\ &\quad 9.3040155 + 7 \end{aligned}$$

$$N. \log. 2.3040155 = 201.37 \text{ kor.}$$

Mint hogy azonban a vidéki takarékpénztár csak 200 koronát fizet vissza a betevőnek, e szerint nem kamatos kamat, csak tisztán kamat jut a betevőnek osztályrészül. Ez az igazság, s ezért ne tessék haragudni, sérteni ezzel nem volt szándéka

a régi szövetkezeti tagnak.

* Azzal a megjegyzéssel adunk helyet e közleménynek, hogy a felelőség minden tekintetben a beküldőt illeti.

Szerkesztői üzenet:

Légrád. Sajnáljuk távozását! Az eddigiekért fogadjuk köszönetünket! A fegyverviselés is könnyebb lesz, ha a muzsáknak is szentel néhány órácskát. Egyebeket a levél értelmében intézünk el. Sok szerencsét!

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**   Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**

Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tičuće zadržaju novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika u Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel** Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeden jedanokrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajē 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Kaj koštaju tabori.

Vu denešnje doba, kad se more vsaki čas narušiti mir, makar se dovsud naglasuje njegova potreba, nebude suvišno, ako vu kratko spomenemo, kaj koštaju tabori. Mi nećemo ovdī spominjati silne godišnje štroške za vojsku i mornaricu, nego samo iznose, koji su potrebni za pravi tabor (rat). Kad bi se ovi neizmerni stroški uvaživali, kad bi ljudi na njih pomisljali, to bi bilo najmoćnije sredstvo za uzdržavanje mira. Javno mnenje i onako naginje na mir, ter je većina prošlih taborah bilo delo vladara i državnika. Nesrećni tabor, kaj se već preko dvē godine vodi na Kubi, košta Španjolski orsag preko 600 milijunah maraka, ter je razoril njezinu najbogatēšu naselbinu. Pred godinu dana računalo se je Španjolska na Kubi i za Kubu troši na dan 700.000 uaraka. Ta svola troši se za uzdržavanje 100.000 vojnika na otoku, za 16 krstača i 25 topnjača, koje ploviju okolo obalah otoka. Od to doba pojačana je vojska i brodovi, otok je jakše opustošen, hrana je poskupila, tako da sada Španjolska troši na dan do 1,600.000 maraka. Koliko je poginulo ljudi nezna se točno, ali nema dvojbe, da su gu-bitki znatni, a većina soldatov, koji se povračaju vu domovinu, betežni su i oslabljeni od velikih mukah, kaj su ih preterpeli i od nezdravoga zraka, koji štetno djeloval na njihov telovni ustroj. Vu Španjolskoj su

proti tomu taboru, on im je oduren tak da je minister financijah vu fertal ljeta do-bil 3 milijuna maraka kakti odkupninu od roditeljah, koji nećuju da pošiljaju svoju djecu na Kubu; za jednoga momka plaća se 1200 maraka odkupnine. Ako tabor po-traje još duže vremena, neizbježiva je propast Španjolske.

Upravo strašni su izdatki za nekoje prijašnje velike tabore. Krimski tabor, vo-djen 1854 i 1855 ljeta koštal je samu Englezku 1400 milijuna maraka, a od 150.000 vojnika, koji su opali vu ovom taboru, bilo je 20.526 Engleza, od kojih je 12 postotaka palo na bojišću a 88 postotaka vu špitalih. Amerikanski gradjanski tabor. 1861. do 1865., vu kojem se barem radilo o veoma važnom čovječanskom pitanju, koštal je gotovo ne-vjerojatnu svotu od 40.000 milijunah ma-raka — da se izplati ta svota moral bi anda svaki stanovnik na zemaljskoj kruglji platiti 27 maraka. Zvun toga palo je vu tom taboru 803.000 ljudih, i to sa sjevera poginulo je 303.000 borcov, a sa juga 500.000. Sa spomenutom svotom mogli su biti izkup-ljeni vsi robovi na svētu, ter nebi bil sfon-dan ni jedan ljudski život.

Njemačk-francezki tabor 1870. do 1871. ljeta koštal je samo Francezku 6320 mili-juna maraka, neračunajuć 4000 milijuna maraka, koje je izplatila Njemačkoj vu ime taborske odštete. Vu tom taboru palo je do 290.000 ljudih; vu bitki kod Gravelotte

palo je 13.000 Franceza, a Nemci su iz-gubili 20.000.

Od 1850. ljeta palo je vu taboru do 2 i pol milijuna ljudih. Nekeje vekše tabore već smo spomenuli, nu nesmeju se i neki drugi zaboraviti. Rusko-turski tabor ljeta 1877. progutal je 225.000 ljudskih života, francezko-talijanski tabor ljeta 1859. progutal je 55.000 ljudi, prusko-austrijski ljeta 1866. do 40.000 vojnika; za indijskog ustanka (revolucije) ljeta 1857. l za kinezkoga tabora dvē godine kcsneše poginule su 52.000 ljudi. l vu vojnah Franceza na Madagaskaru palo je vno go ljudskih života.

Za sudanske vojne ljeta 1885. poginulo je puno devah (gamilah). Od 7000 glava, kaj ih je nabavila Englezka, propalo ih je 4000.

Broj onih, koji nisu nazoćni bili vu bitkah, nemore se točno ustanoviti. Dr. Cyrus Hamelin, amerikanski misionar, izvješćuje, da je nakon rusko-turskoga tabora izvljećeno iz jedne turške reke (vode) do 1000 mladićah, prave djece. Već grozeći tabor, do koga ni nedodje, ima šletnih posljedica. Za englezko amerikanske krize godine 1896., kad se zaoštrilo pitanje o Venezueli poka-zala se pogibelj tabora na tržištih i burzah vu Nju-Jorku, ter ostaloj Americi, da je izgubljeno do 100 milijunah maraka. Ali niti englezki vrēdnostni papiri nisu bili pre-šparani od tog upliva. Kad je već samo slutnja na tabor proizvela toliki kvar, ko-

Z A B A V A

Kak se je Jakobu Habanu gos-podska košta zamerila.

U ono vrieme, kad je u selo, Pusta-kovec prvi krat kava došla, a to je bila od prilike pred petdesetimi lietī, postal je Jakob Haban na jedan krat mrmrēš, hudoglednjak, nepodnesljivac, zabavljač i otrsenač, a to sve zaradi te gospodske kave.

Jakob Haban najmre je bil volar pri seljaku Držaiću i pošto on sa svojemī voli po liepom i gđrom vriemu i svako doba dana, marljivo po čistom i zdravom zraku hodeć, svoju jakost pri oranju i vlačēnju, pri nametanju i zmetanju, nije šparal, to mu je navadna košta, koju je Držaićka na stol donasala, zametana juha, prevudjeno slaninsko meso i zganci, mnogo bolje u tek išla, nego kojemu lienomu pospancu njegove trčke, prepelice, fazani i žlabura teha, te je on puno godinah bil, poleg one glasovite popevke od kovačkog dētića, prvi u zdeli nutri, a zadnje iz nje vani i . . . bilo mu je to po njegovem bušastem licu i poznati moći.

Kad pak se je pričelo okolo govoriti,

da je u dobrih kućah, poimence pri gosponu išpanu jutrašnja prežgana juha prestala i da se od sad gospoda samo kavom nasla-djivaju, koja je još k tomu iz daleke Azije u štacun kramaro došla onda je zadovolj-nost Jakoba Habana prestala te je jedina i najvekša mu želja na ovom svietu bila ta, da bi samo jedan jedini jedincati put mogel tu čudotvornu gospodsku kavu pokoštati.

Ali Držaićka je bila jedna izmed onih, s kojom se nikaj nije dalo govoriti. Ona nije imala niti malo previdljivosti, nego je svakog jutra donesla to dosadno mlieko na stol, koje je odmah kiselo postalo, čim se je volarov kiseli obraz u njem zrcalil. A ako je volar negda po nedeljah znal u kuhinju zabluditi, okolo pridihavati i kad kad po koju riglicu iz lonca zdići, jeli mu mozbit nebi iz kojega zadišalo, kak zna pri hiži gosponu išpana dišati, kad on svojemī voleki onud mimo na polje ide, onda pak je Držaićka dapače se vužgala, podbočila si rukami tešćine i pričela špotati:

»Je pak kaj si je to Jakob u glavu zabil, da on baš vtruc mora kavu inati? A, nekak, to bi bilo baš liepo, onda bi mi naše gospodarstvo mogli na klin obesiti, ako bi se pričeli gospodu igrati i kavu piti ili jesti ili kaj ja znam kaj se s kavum

delu, i najliepše bi još pod stare dane mogli iti prosjačit! — Kavu . . . dečko . . . to si iz glave zbij, ili si sve svoje sveži u nave-zek, ako ti nije ono dobro, kaj imamo! — Zidar je dosta široka vrata napravil, a i za Jakoba Habana, makar je drugač dobar dečko!«

Ne . . . z Držaićkom se nije bilo moći spomianati, za nju su azijatski kavinski grmi badava cvelil!

Anda je Jakob odlučil svojoj želji na drugi način zadovoljiti.

Kada je poslie toga jednoč gospon išpan pred svojom kućom, u pisanom halincom halincu s crvenom kapom na glavi gore dole hodal i čvrsto išpanil, a k tomu još i na dugem kanišu szulločkoga duhana iz pipe pušil, vze me si Jakob gjejernost i veli svojem volekom: »Oha!«

Naravski, da je sad moral gospon išpan polag navade domaće pitati: »Kaj je i kak je kaj, Jakob?«

I opet je naravski, da je Jakob moral na pitanje odgovoriti, i odgovoril je: »Sve bi dobro bilo, ali ja bi kavu rad!«

»Gledaj ti njega« — odgovori išpan — »meni se vidi, vi ljudi bi sve radi probati, i ako bi kinezki cesar muhe jel, vi bi

liko bi stradala trgovina tih zemljah, pak i celoga sveta.

Sada ćemo da spomenemo, koliko se penez izdaje za stojeću vojsku i mornaricu. Evropske vlasti potrošuju vu godini dana vu taj cilj nikaj menje od 4254 milijuna maraka. Najveća sveta, kojih 1000 milijunah treba Rusija; iza nje dolazi Englezka, koja troši na godinu 760 do 780 milijuna; Francezka 740, Njemačka 530 milijuna maraka. Austrija troši 336 milijuna, a Italija izdaje godimice 260 milijuna maraka. Najmenjši vojni proračun za godinu 1897. bil je onaj kraljevine Srbije, ar iznosi samo 9 milijuna maraka. — Ovi brojevi ne trebaju razloznačenja, nu vredno je spomenuti, da je šest velevlasti trebalo godine 1874. za najvećšega mira za taborski material i drugo do 1920 milijuna. Deset godina potlji poskočil je taj broj na 3000 milijuna. Denes iznosi 3700 milijuna maraka. Razumije se, da to sve nemore tak dalje iti, ali kak se bude stvar dovršila?

KAJ JE NOVOGA?

Njzino Veličanstvo kraljica.

Njzino Veličanstvo kraljica odputovala je, kak se javlja, vu jutro ob 6 vuri iz Karerseea ter je ob 11 vuri dospela vu Bozen, gde je obedovala vu Hotel Viktorija. Bude li vreme povoljno. Njzino Veličanstvo će poslje podne vu kočijah odputovati vu Meran.

Nadvojvodkinja Marija Terezija.

Iz Wörishofena pišeju: Nakon deset tiednovnoga boravka ostavile su naše lječilište nadvojvodkinja Marija Terezija s kćerkama ter so odputovale vu Tegernsee. Na kolodvoru sakupili su sa vsi ovde nazočni članovi dvora i visoke aristokracije, da se oprostje nadvojvodkinjama i da im predaju ljepe kite cvjetja. Bili su nazočni: Nadvojvoda Leopold Salvaor sa suprugom nadvojvodkinjom Blancom, princ Henrik bourbonski, grof Bardi sa suprugom, princ od Parme sa suprugom, vojvoda Pavel melkenburški sa suprugom, princese Isenburške,

knez Galicin, ruski državni minister grof Karnickij, španjolski poklisar vu Berlinu, markez Mendez de Vigo sa suprugom i vnogo drugo.

Nadvojvoda (nadherceg) Jožef.

Nadvojvoda Jožef, kak javljaju imenoval je car Vilim vlastnikom pruske ulanske regimente. Od članova prejasne naše vladarske hiže vlastnici su pruskih regimentah nadvojvode Ferenc Ferdinand, Franc Salvaor, Oto, Fridrik, Karlo Štefan, ovaj posljednji vu mornarici, Eugen, Leopold i Rainer.

Tata, 15. septembra.

Denes su kod najljepšeg vremena dovršene velike vojne vježbe izmedju 4. i 5. vojnog sbora. Vu vsemu je sudjelovalo kod današnjev okršaja 7 pješačkih i 2½ koujanicke divizije sa 180 topova (kanona).

Obedva vladara s najvećim su interesom pratila razvitak borbe ter je ob ½11 vuri Nj. Veličanstvo dalo znak za zaključak vježbe. Šborni komandanti sa svimi generali i štopskimi oficiri sakupili su se na to uz Kralj Ferenc Jožef izjavil je svoje podpuno zadovoljstvo vojski i zahvalil se caru Vilimu na dolazku k vježbam, na što je car Vilim srdačno odgovoril.

Ob ½2 vuri bil je obed, a ob ¼ vure sakupili su se generali i pred vrtnim krlom carskog stana. Kad su obedva vladara nakon najmilostivljeg oproštaja s grofom i groficom Esterházy izašla pred dvor, glasba je zaigrala prsku himnu, a počastna kumpanija izkazala je počast. Obedva su vladara, oprostivši se već najmilostivije od gostijuh kod manevara, ob ¼4 vure vu kočijama ostavila dvor. Car Vilim podelil je vnuogbrojne redove i darove.

Obedva su vladara poslije četiri vure posebnim vlakovima krenula s pratnjom vu Mohač. Pučanstvo priredilo jim je burne ovacije.

Tata, 15. septembra. Car Vilim imenoval je nadvojvodu Jožefa vlastnikom pruske ulanske regimente, a podelil je: ratnom ministru Krieghammeru red crnog orla, ministru Fejerváryu velekrst reda crvenog

orla s briljanti, barunu Becku zlatnu burmulicu s carskim insignijama. Grof Esterházy dobil je red crvenog oria 2. razreda sa zvezdom, grofica Esterházy carevu sliku sa vlastoručnom podpisom.

Kralj Ferenc Jožef odlikoval je pratnju čara Vilima visokim redovima.

Vu Mohaču, 16. septembra. Vu 2 vure sa 30 časa vu jutro stigel je ovamo posebni vlak sa Njegovim Veličanstvom kraljem Ferencom Jožefom. Kralj i nadvojvoda Fridrik izašli su vu lovačkoj opravi iz vlaka, ter ih je föispán Fejerváry vu ime pučanstva varmegjije sa strahopoštovanjem dočekal i pozdravil. Kralj odgovori, da je rado do došel, samo je kvar, kaj je vreme nepovoljno.

Petnajst časaka kesneše stigel je car Vilim vu modrom lovačkom odělu. Kralj Ferenc Jožef pozdravil je njemačkog cara, stivnuvši mu srdačno ruku i zapital ga je kak je spaval. »Izvrstno!« odgovoril je car Vilim. Po tom mu je naš vladar predstavil föispána, kojemu je car pružil ruku, primjetivši, da mu je njegovo ime dobro poznato. Uz ovacije pučanstva išli su za tim vladari na parobrod »Sofija«, gde su pili čaj. Po tom je parobrod odplavil vu lovnu područje, od kuda su se ob 8 vuri povrnuli simo na zajtrek.

Dvorska vadasija vu Bélyu.

Pisali su iz Mohača 15. septembra: Pol vure pred dolazkom dvorskog vlaka padal je silen dežd, ali znatizeljno občinstvo nije se dalo od ove niti smesti niti raztirati. Čas prije, nego je stigel dvorski vlak, razvedrilo se nekaj nebo i postalo je ljepše vreme. Ob ¼3 vuri vu jutro došel je vu kolodvor posebni dvorski vlak. Prvo je zišlo s vlaka Njegovo Veličanstvo kralj Ferenc Jožef vu sivom lovačkom odělu, iza njega nadvojvoda Fridrik i glavni adjutant grof Paar. Föispán barun Fejerváry držal je kratak pozdravni govor, na koji Nj. Veličanstvo sljedeće odgovorilo: »Vrlo sam rado došel vu ovu varmegjiju. Kvar kaj je vreme tak nepovoljno«. S vnuгим nazočnima razgovarjal je kralj, dok je za 15 minat na-

hoteli barem jednu taticu koštati. — No... ja ti nebudem jalen na kavi, akoprem je prekomirno skupa... skoro ne za povedati! No, dojdeš u nedelju sim na južinu... ali se moraš potajno kroz grmlje odzad u sienik dovlечи, za da te moja gospa nebude videla, jer ona je strašno skupa, pak bi mi cieleu grmljavinu i tuču napravila, da sazna, da ja kavu prikazujem!«

Za istinu, ovo je sad bilo liepo vrijeme za Jakobu, i ovo su bili najliepsi dani njegovog živiljenja, najme dani od sriede do nedelje; jer uvijek je očekivanje dragocienije nego izpanjenje, te se je sad Jakob samo nasladjival od ranog jutra do kesne noći i dapače po noći u senjah, i svakomu, skim se je sastal je pripovedal, i istim svojim volekom pod pečatom mučanja da bu on u nedelju kavu dobil. — a svakoga je onak čez pleča gledal, koj je to prostu prežganu julu jel, te je jezikom samo onak cmoknul, kad se je zmisil na tečnost sladkoću ili kakva već je ta kava, koju bude on dujuću nedelju prvi krat u svom životu koštal.

Moram ovde spomenuti, da kad je kava k nam došla, najviše ih je bilo, koji nisu znali, kak se ta stvar priredjuje i kak troši, baš tak, kak i kad je krumpir došel iz Ame-

rike, pak je niekoj gospon od njega one zelene semenski kuglice dal speči.

Isto tak je Jakobu i s kavom išlo, i tko bi ga pustil, da nek sam odluči, jeli bu žlicom, vilicom ili nožom na kavinsku južinu iti imal, tak bi pri premišljanju moral zagladeti.

Stakovim anda Jakobom je gospon išpan mogel svoju šalu tirati, kojom ga je od gospodskih poželenjah odevčil.

Kad je anda u nedelju večernici u cirkvi kralj bil i ljudi su domov išli, šulal se je Jakob po prstih kroz grmlje i svaku svrzičku je rukami pazljivo širom rival, da nebi čumelo l da ga nebi išpanova gospa spazila i darežljivomu gosponu išpanu radi toga na večer prodečtvo držala; a oči Jakbove su se bolje svetile, nego oči dieteta, kad mu tko prve črešnje pod nosom na kličku niše. On je izbilja i od nikoga nevidjen došel u sienik, a skoro iza njega je već i gospon išpan bil tu sam tum osobitom jęstvinom.

Išpan je u huhinji, potlankam su kavu popili, med smiečom deklah i kuharice i svoje gospe, svieltim nožem dobru šnitu hrženoga kruha odrezal, poprečno od ogromnog hleba, gde je bil najširji, zatim je zličicom u dubljinu lonca poseguul, gde je na-

dnu on črni kavinski prah, kakti črne drozdje, te je od tih drozdjah jednu žlicu za drugem iz lonca grčabal i po prst na debelo na kruh ličil, i stim je otišel u sienik k Jakobu, koj ga je tu već oberučke čekal, te mu je to zmožnost u ruke predal, i tobože da nebu nitko za tu darežljivost sazual, mu je posve po tiho u uho prišeptnul:

»Na, Jakob, evo tu imaš, kaj ti tvoje srdce želji. — Samo se tu liepo na sieno sedni pak pazi, da od te dobrote nikaj neraztepeš... i nek ti ide dobro v-tek... em si i onak više dobil nego mi svi skupat!«

A Jakob je liepo pazljivo sada otišel po lojtri gore i tu je na sienu sedel, kak je širok, te je svoj kavinski kruh obodvima rukama pred licem držoči, sve na okolo nasladnostjum pridihaval, i pridihaval je tu črnu šajbu od kraja prama sredini, i opet od sredine prama kraja, a srdce mu je tuklo, da je misilil, da će mu iz prsah skočiti.

I zatim... zatim je malo jezikom poleznul, a zatim... zatim je na jedan krat gjegjerno duboko zagriznul, sigurno do prek fertala toga komada, pri čem je oči zatisnul, i sad je pričel kosati, i kosal je iz sve moći i gutil se, dader ga je potpošikaval tak, da se nije mogel zmisлити, kada

javljen dolazak posebnog vlaka s carem Vilimom. I ovaj je bil vu lovačkoj opravi. Obedva se vladara najsrdačnije pozdraviše i podjoše uz klicanje občinstva na ladju »Sofiju«, na kojoj se vijala njemačka zastava. Ob 4 vuri vu jutro stigli su vladari vu Prokopfok, pošli vadasit i povnuli se ob 8 vuti vu jutro na ladju k zajtreku.

Lovište, na kojem Veličanstva vadasiju, zatvoreno je vu kutu, što ga čine Drava i Dunav, a seže od Oséka do Mohača. Ima tu i polja i senokošah i močvarah. Pripadalo je to imanje vu prvo vréme vladarima, a godine 1668. dobil je vu princ Eugen Savojski iza pobjeda kod Mohača i Zente. Ovaj ga je i ljepo uredil i sagradil kastel. Iza dužeg vremena kupila je isto nadvojvodkinja Kristina ljeta 1780. Poslije je pripadalo nadvojvodi Karlu, a napokon pokojnomu nadvojvodi Albrechtu, kojega je nasledil nadvojvoda Fridrik.

I denes još nahadjaju se ostatki nekadašnjega rimskoga gospodstva, ima još i tragova mosta, koji je spajal Novaju s Murzom. Ima i spomen-ploča iz godine 161. pred Kristušem anda iz dobe cara Marka Aurelija.

Celo imanje obudhvaća porvšinu od 11 kvadrat miljhb, a godine 1881. precénjeno je ovo imanje na 8,353,735 for., od čéga se godišnji porez od 66.626 for. plaća. Od mjesta, koja pripadaju domeni, leži Bélye samo 5 kilometrov udaljeno od varša Oséka.

Pokojni přestolonasljednik nadvojvoda Rudolf vrlo je vadasil vu ovim močvarnim krajevima, a divote toga lovišta i bogatstvo na divljači opisal je vu svojoj knjigi »Pet-najst dana na Dunavu«. Vu »Gracer Tagespost« pripovéda gosp. Valéntinić o svome višednevnom putu, koji je upotrebil na to, da proputuje i pregleda ovo divno i bogato lovište.

Našel je on jata (šerege, čopore) od 60 do 80 komada tetréba, fazana i oruge rđje divljači, a isto tako i čéle čopore jelenah i srnah. Posljednjeg dana svoga pu-

bi on u celom svojem žvljenju ovak težko dielo bil obaljal.

Konačno mu je ipak za rukom pošlo prvi zalogaj potegnuti; za drugim ga već nije želja vlekla. On je skočil gore iz svog sedala, hitil je vstalo u kut, odbežal je po lojtri dole, kak da ga tko od odzad prutom naganja, pijuval je, zube si je brisal i mimo gospona išpana iz sienika bežal kroz grmlje i kričal: »Pfuj . . . sad sam kavu jel, ali to znam, da ju više nebudem nikada!«

I ovog hipa je Jakob Habanu opet išla hraniva juha vtek i sve ostalo, kaj je goder Držaička na stol donesla; a ako je kada koj težak ili đekla, domučoj košti znal prigovoriti, to je Jakob odmah prst u vis zdigel i šnjim se grozeći rekel:

»Dragi moji ljudi, najte se nikaj iz proste košte zbrčkavati, jer nije sve ono dobro, kaj bogatuši u svojoj vbiestnosti vživaju, dapače je mnogo gorje, nego naša zdrava domača košta, ja sam to sam sprobal!«

I prav je imal Jakob Haban, kad je to rekel, a pokojni plebanuš Kneip, koj je azijatskoj kavi rat nazvestil, a miesto nje svoju zdravu i jeftinu maláta-kavu vpeljal, bi mu to mogel posvedočiti.

Em. Kollay.

tovanja najšel je na 5 čopora od 300, a mortu i 400 glav jelenah i srnah.

Ovi jeleni vu Belyu i denes se čéne kakti najjaksi i najljepši od svih vu Europi. A vu šikarju kraj močvara ima i divljih svinjah, koje znadu silne kvare na sétvah včiniti. No na vadasijah niti pogoniči nemreju ih iz njihovih skrovišćah da pretiraju, budući da takovih mjesta, na koje još nije ljudska noga stupila. Gustokrat strada veliki del ovog imanja od silnih poplava, tako vu augustušu preše godine, kad je voda stajala pet metara nad ništicom. Vu to je vréme čéli onaj kraj bil veliko jezero, mlaka, iz kojega su kakti krune provirivala vekši drveta. Kod velikih poplave more se vadasiti samo na nekim čudnovatnim čamacima (čuna), koji su doduše vrlo pogibeljni i imaju mjesta samo za lovca i vozača, ali su sdruge strani i vrlo spretni, jer za čudo lahko séku vodu i vrlo se hitro giblju. Vodenih vtičah vu takvo vréme vidi se vnožinah; ima tu i povodnih lastavicah, galeba, čapljah, štrki, divjih racah upravo nevjerovatnoj vnožini. Ima mjesta, gde je toliko racah, da čovek pravo ni očima vérovati nemore. Gradački zoolog Mojsisovič računa broj racah, kaj ih je videl, kada su ustale, do 10.000, a Valéntinić pripovéda, da je pred njim vu tri fertalja vure ostalo bar 8000 racah. Pored ove vnožine ima i sva sila grabežljivaca.

Na ovom anda lovišću vadasit je do nedelje car Vilim sa kraljem Ferencom Jozefom, pak se more samo naslučivati, da će vadasija vu svakom pogledu biti izvanredna.

Prekinuta svatba.

Vu Majlandu (Italija) se je dogodil ovih danah slušaj, koj bi zaista sasvim ljepo pristal vu koji roman Pavla de Koka. — Na cesti St. Tommaso došli su jednu oštariju veseli svati: zaručnici, nekoliko tecah zaručnice, stric mladoženje, koji je naročito zaradi iogda došel iz carpereda, deveri, svdoki i nekoliko gosti — vsega skupa 16 veselih ljudih. Oštarijaš, komu je već dan pređi bil najavljen dolazek svatov, bil je takaj vrlo vesel. On je već bil vse pripravil, naručil nekoliko novih kelnerov i od svojih dostavljačov nabavil potrebnu robu. Vse je bilo vu redu. Veseli šereg svatov se je izvrsno gustil s jelom i pilom. Svatom su se pridružili i oštarijaševi kelneri, koji su si prevoščili vnoge sladke zalogaje, ter su bili nazočni sa svatih, pri zdravicah.

Tu se je popévalo, pilo i plesalo! Na jenkrat nastala je tišina-tihoča. Ves nemiren i zmešan i stežkim korakom zdignul se je mladožetaja i pozval oštarijaša na stran. Vu temnom kutu hiže povedal je on stiha oštarijašu, preblédel je, na smrt zalostnu rěč, da nema niti prebijene pare vu žepu, kojom bi mogel platiti večerju — računa. Kak da bi ga stréla oštarijaša, nije mogel niti rěč zgovoriti. Nu odmah je k sebi došel i skočil kak srdit oroslan vu sredinu hiže i zagrmel kelnerom! »Pospravite stola! Nedonesite više nikaj! Ove klafure nemaju peneze!« Zatim se postavil pred vrata i zaručal iz vsaga glasa: »Iz te hiže nebu išel vun nigdo, ja preglašujem čelo društvo zapljenjenim.« Vezda je nastala neopiiva punta. Ov čin je sponašal na kakov razbojnički napadaj vu kakvoj šumi. Javkanje i zdihavanje na pol pijanih ženah nadglasalo je porivanjenje i slaganje tanjérov i zdelah. Iznenada prekinul je taj vseobći metež jeden svatov, koji je zaviknul Stentorovim glasom: »Gospoda

moja! Tu treba dela, ne javkanja! Segnite vu svoje žepe! Pokazimo, da smo još mogući platiti!« To je rekel i hitil od prilike 8 kraljarov na oltar hiže. Taj junak našel je nasljednika, ter za pol vure nabrale su vse tece i vsi svati skupa komaj i komaj 4 filere. To je stopram razsrdilo oštarijaša. On je poslal po policiju, ter da zapřeti čelo društvo. Na to su predložile pogodbu s oštarijašom, ter su mu punudile vu zalog vse vrédne stvari svoje: zaručni prsten mladenjke od čistoga — kufra, više narukvica od talmi zlata, ambrele, kofere i t. d. Na to su hoteli i muškarcu pokazati nekaj, ter jeden slékel je svoje nove cipele, pripraven oditi sa gostovanja bosonog, mladoženja slékel je svoj črni kaput, pripraven vu rubači odpeljati svoju mladenjku dimo, akoprem je vuni kakti iz čebra zléval dežd, tretji je dal svoj cilindar . . . na kaj se je oštarijaš žuhko nasmejál, ter videč tragikomični položaj svoj, dal je hititi iz hiže čelo društvo skupa s narukvicami, kaputima, cipelama i cilindrima!

Kratke novosti.

— Petdeset-godišnjila mešničtva. Magyarski primas kardinal Vaszary slavil je 15. septembra petdeset-godišnjicu svojega mešničtva.

— Službeni list španjoske vlade oglasil je 9. septembra dekret kraljice-regentice, kojim se vdovici Canovasovoj podeljuje vojvodski naslov.

— Njezino Veličanstvo kraljica Jelisava došla je 15. septembra vu Meran na 14-dnevni boravek.

— Nj. c. i kr. Visost prejasna gospodja kraljevna-vdovica nadvojvodkinja Štefanija povrnula se je vu petek iz Bozena vu Monakov i nakon kratkog boravka nastavila svoj put vu Bruselj.

Nekaj za kratek čas.

Senjmar i cigan.

Nekoj človek kupil si je hlače na senjmu. Hitil si je na pleče, pak je onak nesel. Videći cigan ljépe, nove hlače, požuri se za človekom i hitro si k prusleku malo prišje, zatim cukne s človeka i na svoje pleče hiti. Človek, koj je hlače kupil, obrne se i za kriči: »Nešči mi je hlače vkral!« Cigan se ogłosi: Bi si je prišil, kak ja svoje, pak je nebi nišče vkral!«

Dober odgovor.

Frajlica: »Počem dajete slive.«

Filarka: »Deset kraljarov košta liter.«

Frajlica: »Jaj, ali su drage, ktomu još grde.«

Filarka: »Grde? to nije išče nitko nē rekel na moje slive, niti pak slive nē moči pudarovati (pudérati).«

Nemogućnost.

Gospon (k stražanu): Povečte, zakaj vi vu trobentu samo jedenput puhnete, kad je deset vur?

Stražan: Kaj, oni to nerazmeju? Nulu nemorem na trombétu puhnuti, — tak zato.

Zlatne ribice.

Gospa (k novoj služkinji): »Jeli ste već dali ovim zlatnim ribicam frižku vodu?«

Služkinja: »Zakaj gospa? Im su išče niti večerašnju vodu nē spile.«

Šlozil: **Koós Antal.**

Vasuti menetrend.

Budapest felől: érk. 1.14, ind. 1.17 (gy. v.); 5.51—6.06 (p. v.); 12.57—1 (gy. v.); 4.01—4.15 (p. v.); é. 9.56 (v. v.) *Prágerhof felől:* é. 4.36—4.39 (gy. v.); ind. 5.52 (v. v.); 10.50—11.00 (p. v.); 3.59 4.02 (gy. v.); 9.55—10.07 (p. v.); *Z.-Egerszeg felől:* é. 8.42, 9.42; i. reg. 6.00, d. u. 4.28. *Varaszd felől:* é. 4.18, i. 4.44, 5.38—6.15, 10.55—11.44, 12.50—1:20, 3:50—4:20, 9:30—10:17 órákor.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtlig
Buza	Pšenica	10	75 —
Zab	Zob	5	30 —
Rozs	Hrż	6	50 —7
Kukoricza uj	Kuruza nova	5	—
» » ó	» stara	5	20 —
Árpa	Ječmen	5	—
Fehér bab uj	Grah beli	7	75 —
Sárga » »	» žuti	6	25 —
Vegyes » »	» změšan	5	25 —
Lenmag	Len	8	50 —
Bükköny	Grahorka	5	—

Nyílttér.*

E rovat alatt közlötték sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Fouliárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai sat. a legujabb mintázattal és színekben, u. n. fekete, fehér és színes *Henneberg selymet* 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csíkos, koczkázott, mintázott damasztolt sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal sat.) a megrendelt árukat *postabér és vámmentesen, házhoz szállítva*, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárjai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros. levelező lapokra 5 kros. bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Ajándéktárgyak nagy választékban.

Pollák Bernát

órák és ékszerész Csáktornyan.

Főtér, az uj takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájcezi zsebóra, arany-, ezüst- és chinai- ezüst-áru raktárát,

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett.

Legjobb szerkezetű svájcezi zsebórák.

Füli Ingnórák rakárna.

Pályázati hirdetés.

Hosszúfalusi községi elemi népiskolánál ujonan rendszeresített

tanítói állásra

pályázat hirdettetik.

A tanító javadalmazása:

1. évi fizetés 400 frt.
2. szabad lakás.
3. Az iskolához tartozó konyhakerthaszonélvezete.

Felhívatnak ezen állást elnyerni óhajtók, hogy a szabályszerű oklevéllel és az eddigi szolgálataikat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket Tekintetes Szmodiss Viktor járási főszolgabíróhoz, f. évi október hó 3-ig nyújtsák be.

Választás f. évi október 4-én d. e. 10 órákor az iskola helyiségben fog megtartatni.

Hosszúfalu, 1897 évi szeptember 23.

Az iskolaszék.

866 1—1

Árverési hirdetés.

Szoboticza község alólírott előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező szoboticzai

korcsma épület

folyó évi október hó 3-án délután 2 órákor a szoboticzai körjegyzői irodában 4 (négy) évre haszonbérbe kiadatik. Az árverési feltételek a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Szoboticzán 1897. szept. 24.

Bartal György **Kercsmár Imre**

körjegyző.

bíró.

867 1—1

Eladó zongora.

Jó karban levő régiebb
zongora

eladó. — Bővebbet a kiadó-
hivatalban.

857 2-3

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mező-
gazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási
módszer szerint inoxydált szivattyuk rozsdá-
ellen védve.

Árjegyzékek
ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien.

MÉRLEGEK,

legjobb javított rendszerű **tizedes
százados és hidmérlegek** fából és vas-
ból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mező-
gazdasági és ipari célokra. **Embermérlegek,
mérlegek házi használatra, barommérlegek.**
Commandit-társaság **szivattyu és mérleg-
gyártása.**

I. Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6. sz.

787 15-20

Kéretik a t. olvasó e hirdetményt kivágni,
eltenni és ösmerőseinek alkalmmilag ajánlani!

**Vérszegénység, higvérség, sáp-
kor** ellen, továbbá kezdődő tüdővészénél,
szóval azon esetekben, hol a vérnek
bőségesítése és vastartalmának fokozása
a főcél, ez idő szerint a legezészerűbb
gyógyszer az:

Ács-féle (czukr.)

Vas-mangan-peptonat-labdaes.

Előnyeiben abban állnak más készítmé-
nyekkel szemben, hogy legkönnyebben
bevehető s nem romlékony, mert czu-
korréteggel van bevonva. Ép ezért a
fogakat sem támadhatja meg, mint a
többi vaskészítmény. A gyomorban **leg-
könnyebben** oldódik és legkönnyebben
assimilálódó vegyület; ép ezért az egye-
dűli vaskészítmény, mely nem okoz gyom-
or terhelést, sőt az étvágyat fokozza.
— Hogy mennyire biztos hatása, arról
elégé tanuskodik a számtalan beérke-
zett köszönő levél és ugy az **orvosi**
mint a gyógyszerészeti **szaklapok ösmer-
tetései.**

Kapható a legtöbb gyógyszerárban.
Egy üveg (50 labdaes) 60 kr.

Előállítás hely és szétküldési rak-
tár egvedül: **P. Ács Albert gyógyszer-
tára, Sz.-Fehérvárott** (Gróf Zichy-ház.)

Innen 2 frtnak előzetes beküldése mellett 3 üveg
(legkisebb postai szállítmány) bárhová franco
szállítatik. Ez egész kúra gyermekeknek, fél-
kúra felnőtteknek — 4 frt beküldése után 7 üveg
franco. Teljes kúra felnőtteknek. 748 6-10

Kapható **Bölcs Béla** gyógyszerésznél
Mura-Szombat és **Pethő Jenő** gyógy-
szerésznél **Csáktornyan.**

Orvosi szaklapok véleménye szerint „Parittanul átló honi gyárimány”

Egyedül vaspreparatum, mely nem ronítja az étvágyat s nem támadja meg a fogakat!

Eredeti párisi

GUMMI és HALHÓLYAGOT

788

luczatonként à 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, és 8 frtjával küld 1881. óta bárhová

8-26

REIF J., specialista, BÉCS I., Brandstätte 3.

Teljes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Bérbeadandó.

Kis-Stefaneecz községben levő

k o r e s m a

a hozzá tartozó helyiségek és szántóföldekkel együtt **1898. évi január hó
1-től** kiadandó. — Bővebb felvilágosítással szolgál

özv. Koroncz Jánosné

Kis-Stefaneecz.

864 2-2

Árverési hirdetmény.

Alsó-Mihályeveecz község előljárosága által ezennel közhirr é
tételik, miszerint a község tulajdonát képező

vadászati jog

az 1886. évi XXII. t. cz. 120 §-a alapján 1897 évi szeptember hó
27-én d. e. 10 órakor a község házánál nyilvános árverés útján haszon-
bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzőségi irodában megtekinthetők.

Alsó-Mihályeveecz, 1897. szeptember 18.

Ifju Goricsáneecz József
körjegyző.

Bartalics Mátyás
bíró.

865 1-1.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisitallan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
• Tarragona s. a.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:

Stráhia Testvérek
uraknál
Csáktornyan.

814 10-20